

วันที่ ๑๐ มิ.ย. ๕๖ ช่วงเช้าเราประชุมที่โรงแรม เพื่อเรียนรู้ความท้าทายต่อระบบอุดมศึกษาเยอรมัน จากวิทยากร ๒ ท่าน

ต่อไปนี้เป็นบันทึกใน iPad ที่ผมบันทึกระหว่างวัน

คืนที่ ๔ ได้นอน ๖ ชั่วโมงฟ้าเริ่มสว่างพอ ๔.๓๐ น.

ก็สว่างเปิดหน้าต่างได้ยินเสียงนกร้องแข็งแ่เพราะโรงแรมStreignebergerอยู่ติดกับสวนสาธารณะเล็กๆอากาศเย็นไม่มาก

พยายามจำชื่อและความสนใจของผู้ร่วมเดินทางและคิดวางแผนการทำ AAR

ในช่วงการเดินทางบนรถเพื่อให้เกิดประโยชน์ต่อการเรียนรู้ที่สุดจะเสนอให้สมาชิกอาสาสมัครทำหน้าที่ "ดร. ลิขิต" ของ AAR ในแต่ละวันสรุปประเด็นจากการ AAR แต่ละวันเอามาสรุ้ป ๒ - ๓ นาทีให้กลุ่มได้ใช้ต่อความรู้ในวันต่อไปและจะได้เป็นเอกสารของรุ่นด้วย

ได้คิดว่าน่าจะทำความตกลงหมุนเวียนกันอาสาสมัครทำหน้าที่จัดสรุปสาระสำคัญของแต่ละsession สำหรับทำเป็นรวมนบันทึกประจำวัน

ช่วงเช้า

ฟังบรรยายที่โรงแรมเพื่อทำความเข้าใจวิธีการที่รัฐบาลกลางเข้าไปสร้างการเปลี่ยนแปลงเชิงระบบของอุดมศึกษา ด้วย Excellence Initiative ซึ่งประกอบด้วย ๓ ส่วนคือ (๑) บัณฑิตศึกษา (๒) กลุ่มวิจัย (๓) การสร้างความเข้มแข็งในอนาคต

ศ. ดร.ปิยะวัติบุญ-หลง

- เบอร์ลิน เป็นเมืองหลวงที่มีการเปลี่ยนแปลงมากที่สุด

- Excellence Initiative, - for the Future :เป็นเครื่องมือที่รัฐบาลกลางใช้ induce การเปลี่ยนแปลงในระบบอุดมศึกษา

ขอให้ฟังและทำความเข้าใจอะไร,ทำไม, บริบทคืออะไรมองลึกที่เบื้องหลัง, เอากลับไปใช้, หวังให้เกิดความร่วมมือกับเยอรมันที่เป็นรูปธรรม

[Ingo Rollwage](#) : Doing More with Less ซึ่งดู pptการนำเสนอซึ่งซ้ำกับการนำเสนอที่อื่นของเขาได้ที่ [๑](#) , [๒](#) และดู pptที่เขาใช้ประกอบการบรรยายในวันนั้นได้ [ที่นี่](#)

ในยุค knowledge-based economy มหาต้องเข้าไปทำหน้าที่ร่วมพัฒนาประเทศและพื้นที่ร่วมมือแสวงหาโอกาสใหม่ๆออกจากข้อจำกัดโดยเฉพาะ bureaucracy ใช้พลังใหม่ๆเช่น ICT สาระที่สำคัญที่สุดของเขาคือ สถาบันอุดมศึกษาต้องหาทางทำประโยชน์ให้แก่สังคมมากขึ้น โดยที่ต่อไปจะได้รับเงินสนับสนุนโดยตรงจากรัฐน้อยลง

Tim Flink : German University Paradox เสนอผลการวิจัยผลกระทบจากโครงการ Excellence Initiative เนื่องจากเขาเป็นนักสังคมศาสตร์ การศึกษาผลกระทบนี้จึงศึกษาทั้งโดยวิธีวิทยาแบบ quantitative และ qualitative

มหาต้อง differentiate ทั้ง vertical และ horizontal กลไกกลางกระตุ้นด้วย Excellence Initiative ผลคือเกิดการเปลี่ยนแปลงเชิงโครงสร้างแต่วัฒนธรรมนั้น Academic Excellence ของอจ. ไม่เปลี่ยนดู pptของ Tim Flinkได้ [ที่นี่](#)

ช่วงท้าย

เยี่ยมชมเรียนรู้กิจการของ BSEL ([Berlin School of Economics and Law](#)) ซึ่งเป็นมหาวิทยาลัยของรัฐในกลุ่ม [University of Applied Sciences and Arts](#) คือเน้นการประยุกต์ใช้ความรู้โดย BSEL เน้นด้านสังคมศาสตร์นศ.

ที่เข้าเรียนมหาวิทยาลัยกลุ่มนี้เน้นเพื่อการมีงานทำเป็นหลักเป็นมหาวิทยาลัยประเภทที่มีจำนวนมากที่สุดคือมี ๒๒๑ แห่งทั่วประเทศ BSEL มีนศ. ๑ หมื่นคน ศาสตราจารย์ ๒๐๐ เจ้าหน้าที่สนับสนุน ๗๐๐

เน้นบริการนักศึกษาเพื่อให้มีงานทำสร้างคนให้หน่วยงานเอกชน - Cooperative Study Programme แบบที่ นศ. เรียน ๓ เดือน ทำงาน ๓ เดือนสลับกัน ได้รับเงินเดือนจากบริษัท เรียน ๓ ปี เมื่อจบปริญญาตรี ๘๐% บริษัทรับเข้าทำงานประจำ โดยที่ตอนคัดเลือก บริษัทเป็นผู้คัดเลือก เป็น “สหกิจศึกษา” ที่เข้มข้นกว่าของบ้านเรามาก

ริเริ่มวิธีการพัฒนาสมรรถนะเพื่อการมีงานทำ หรือเป็นที่ต้องการของนายจ้าง หรือเพื่อออกไปสร้างงานเอง หลากหลายวิธี ได้แก่ บริการให้คำแนะนำปรึกษา (student counseling), การจัดฝึกอบรมทักษะเพิ่มเติมด้าน soft skills, การให้คำแนะนำปรึกษาด้านการทำงาน, ศูนย์พัฒนาผู้ประกอบการ, หน่วยประสานงานกับนายจ้าง, เครือข่ายบริการการมีงานทำ, cross cultural mentoring

รุกไปร่วมมือต่างประเทศหลากหลายประเทศโดยร่วมกันจัดการศึกษาแบบ ๒ ปริญญา ทั้งระดับปริญญาตรี และโท

สถานที่/campus ง่าย ๆ

ความริเริ่มสร้างสรรค์ของมหาวิทยาลัยแบบนี้ เน้นที่การพัฒนาการศึกษา เพื่อการมีอาชีพที่ดี เราได้เห็นความภาคภูมิใจในตัวตนของมหาวิทยาลัยเพื่อการมีงานทำของนักศึกษา ความร่วมมือกับต่างประเทศก็เพื่อบรรลุผลการทำหน้าที่นี้

ช่วงเย็น

ชมอาคารรัฐสภาเป็น guided tour

เฉพาะกลุ่มเราเป็นทัวร์ประวัติศาสตร์มากกว่าทัวร์อาคารได้เห็นวิธีคิดสร้างอาคารรัฐสภาใหม่ที่ใช้ประโยชน์หรือเกิดคุณค่าหลายด้านต่อสังคมเยอรมันรวมทั้งส่งเสริมการท่องเที่ยวด้วย

หลังจากนั้นเดินไปบริเวณBrandenberg Gate ที่เคยกั้นระหว่างเยอรมันตะวันออกกับตะวันตกบริเวณกว้างบรรยากาศก็คึกคักมีรถจักรยานคนถีบ ๑๐ คนนั่งรอบเป็นวงกลมแต่มีกลไกให้ส่งแรงไปทางเดียวกัน

หลังกินอาหารเย็นที่ภัตตาคารแถวนั้นชื่อTucher am Torเดินไป [Holocaust Memorial](#) ให้ความรู้สึกสังเวชกับการที่มนุษย์เกลียดชังเช่นฆ่าเพื่อนมนุษย์แล้วนั่งรถกลับโรงแรมโดยรถพวนไปชมย่านสถานที่ด้วย

วิจารณ์ พานิช

๑๕ มิ.ย. ๕๖

คัดลอกจาก <http://www.gotoknow.org/posts/542088>